06/11/2020

Σχολή Γονέων: «Μονογονεϊκή οικογένεια – χωρισμός»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πέτρας και Χερρονήσου

Στις πολυδιάστατες όψεις της μονογονεϊκής οικογένειας, ένα σύνηθες φαινόμενο της εποχής μας, που καλλιεργείται και εμφανίζεται ως αποτέλεσμα των προβληματικών συζυγικών σχέσεων και έχει επιπτώσεις στην συμπεριφορά των παιδιών, επικεντρώθηκε το θέμα της δεύτερης ομιλίας στη Σχολή Γονέων της Ιεράς Μητροπόλεως Πέτρας και Χερρονήσου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το εσπέρας της Τετάρτης 4 Νοεμβρίου, στην Αίθουσα του Εκκλησιαστικού Πνευματικού Κέντρου του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως, παρουσία του Σεβασμ. Μητροπολίτου κ. Γερασίμου.

Ο Σεβασμιώτατος καλωσόρισε στην Σχολή Γονέων τον αξιότιμο ομιλητή εκ της Ιεράς Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου, Πανοσ. Αρχιμ. Ειρηναίο Μπατσάκη, Κωδικογράφο της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης. Ο π. Ειρηναίος ανέπτυξε απόλυτα κατανοητά και τεκμηριωμένα το θέμα: «Μονογονεϊκή οικογένεια – χωρισμός».

Στο ξεκίνημα της ομιλίας του ο π. Ειρηναίος προσδιόρισε τις έννοιες του γάμου

και του διαζυγίου από θεολογικής απόψεως και εξήγησε γιατί το διαζύγιο δεν αποτελεί υγιή λύση του γάμου: «Κατά την Ορθόδοξη Θεολογία ο γάμος είναι η ένωση ανδρός και γυναικός, μια μυστηριακή λειτουργία τελειώσεως και δίδεται απέραντο βάθος και υπέρτατη αξία στον θεσμό αυτόν, ώστε εντάσσεται ακόμη και στο αιώνιο σωτηριολογικό σχέδιο του Θεού για τον άνθρωπο και την δημιουργία. Ο γάμος είναι μια επιβεβαίωση της θείας εντολής για ένωση των δύο φύλων και την αύξηση του ανθρωπίνου γένους και μας αποκαλύπτει την πραγματική φύση του ανθρώπου, που δεν είναι η ατομικότητα και η στειρότητα, αλλά η κοινωνία και η δημιουργικότητα.

Αντιθέτως, το διαζύγιο είναι η πλέον έντονη αμφισβήτηση της χαρισματικής και μυστηριακής έννοιας του γάμου. Θα μπορούσε μάλιστα να θεωρηθεί εκκλησιολογικά ότι το διαζύγιο ουσιαστικά αρνείται τη χάρη, αμφισβητεί τη σωτηριολογική παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του ανθρώπου, και δηλώνει την απόφαση των συζύγων να βγουν από το μυστηριακό, χαρισματικό και εκκλησιολογικό χώρο του γάμου, όπου πραγματοποιείται ιστορικά σε μια κοινωνία αγάπης και διακονίας η τελείωση και η σωτηρία του ανθρώπου.

Ο χωρισμός των συζύγων δεν σημαίνει μόνο απουσία Πίστεως προς τον Θεό και έλλειψη εμπιστοσύνης στη χάρη των μυστηρίων της Εκκλησίας, αλλά πρωτίστως φανερώνει αδυναμία αγάπης προς τον άνθρωπο. Η διάλυση του γάμου, η διάλυση της ενότητας της αγίας συζυγίας, δεν μας οδηγεί μόνο στην καταστροφή της κοινωνίας αγάπης, που είναι πράγματι μια θεία κοινωνία προσώπων, αλλά οδηγεί

τα άτομα και σ’ ένα είδος επαίσχυντης σχιζοφρένειας, γιατί το διαζύγιο διχάζει και κατακερματίζει, διασπά την ανθρώπινη προσωπικότητα που πραγματοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε κατά τη συνάντηση εν αγάπη των δύο φύλων».

Εν συνεχεία ο π. Ειρηναίος ομίλησε για την μονογονεϊκή οικογένεια και τις μορφές που λαμβάνει κατά περίπτωση μέσα στην κοινωνία, αναφέροντας: «Με τον όρο «μονογονεϊκή οικογένεια» εννοούμε την οικογένεια, στην οποία υπάρχουν παιδιά κάτω των 18 ετών που έχουν μόνο έναν γονέα, είτε γιατί ο άλλος γονέας απεβίωσε, είτε λόγω διαζυγίου, ή γιατί ο γονέας δεν παντρεύτηκε ποτέ.

Εκτός από τον φυσικό θάνατο του ενός από τους δύο συζύγους ή την ύπαρξη διαζυγίου μεταξύ τους, που αποτελούν αίτια δημιουργίας μονογονεϊκής οικογένειας, σήμερα πολλές γυναίκες παίρνουν την απόφαση να μεγαλώσουν μόνες τους ένα παιδί. Μια εγκυμοσύνη που δεν είναι επιθυμητή και από τους δύο γονείς, αναγκάζει πολλές θαρραλέες γυναίκες να μεγαλώσουν μόνες τους το παιδί τους. Άλλες φορές πάλι, γυναίκες χωρίς μόνιμο σύντροφο, αποφασίζουν να υιοθετήσουν ένα παιδί, αφού οι σπουδές, η καριέρα ή οι προσωπικές επιλογές δεν άφησαν χώρο για συμβατικά πράγματα, όπως ο γάμος και η δημιουργία οικογένειας, με τον γνωστό τρόπο.

Μονογονέας στην πραγματικότητα, είναι ο γονιός (μητέρα ή πατέρας) που μεγαλώνει μόνος του το παιδί ή τα παιδιά του. Μονογονείς δεν είναι απαραίτητα μόνο όσοι επέλεξαν να μεγαλώσουν μόνοι τους ένα παιδί, ή όσοι έχασαν τον σύντροφό τους. Μονογονείς θεωρούνται και οι διαζευγμένοι γονείς, όταν σε πολλές περιπτώσεις -δυστυχώς- ο πατέρας ή η μητέρα δεν αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του. Οι νόμοι, ωστόσο, δεν είναι τόσο ελαστικοί, με αποτέλεσμα να υπάρχει σύγχυση σχετικά με το τι θεωρείται μονογονέας και, κατ’ επέκταση, μονογονεϊκή οικογένεια για το ελληνικό Δημόσιο. Κάπως έτσι γίνονται απίστευτες αδικίες σε βάρος ανθρώπων που πασχίζουν προκειμένου να μεγαλώσουν μόνοι τους το παιδί ή τα παιδιά τους, και οι οποίοι δεν απολαμβάνουν των ίδιων διευκολύνσεων που αποδίδει ο νόμος σε άλλους μονογονείς.

Οικογένεια με τέκνο υιοθετημένο από έναν μόνο γονέα, ανύπανδρη μητέρα με μη αναγνωρισμένο τέκνο, ορφανό τέκνο που μεγαλώνει με τον ένα γονέα είναι μία από τις κλασικές μορφές μονογονεϊκής οικογένειας. Οι περιπτώσεις, πάλι, των διαζευγμένων, η μιας μητέρας που έχει την επιμέλεια ενός τέκνου εκτός γάμου αλλά αναγνωρισμένου από τον πατέρα, έκπτωσης του άλλου γονέα από την άσκηση της γονικής μέριμνας, αφαίρεσης γονικής μέριμνας του άλλου γονέα λόγω κακής άσκησης κ.α. παραμένουν περιπτώσεις θολές για το ελληνικό Δημόσιο. Εξαρτάται δηλαδή, η αναγνώριση του γονέα ως «μονογονέα» από τον κάθε φορά νόμο, και τον ορισμό που έχει δώσει στη λέξη «μονογονέας» ανάλογα με τον σκοπό

του».

Έπειτα ο π. Ειρηναίος ανεφέρθη στα προβλήματα –οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά– που αντιμετωπίζουν πρωτίστως οι ίδιοι οι μονογονείς, αλλά και τα παιδιά τους σε δεύτερο επίπεδο, υπεγράμμισε δε τις ψυχολογικές διαταραχές των παιδιών που επικεντρώνονται στα αισθήματα μοναξιάς, ανασφάλειας, στενοχώριας, θυμού και ανησυχίας για το αν θα μπορέσουν να διαφυλάξουν την αγάπη τους και για τους δύο γονείς.

Κατακλείοντας, έδωσε συμβουλές στους γονείς που –ανεξαρτήτως της περίπτωσης– μεγαλώνουν μόνοι τους το παιδί ή τα παιδιά τους, νουθετώντας τους:

1. Να εφαρμόζουν κανόνες με ξεκάθαρο τρόπο και με σταθερότητα, σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από οργάνωση.

2. Να επιτρέψουν στο παιδί να είναι παιδί και όχι να αναλάβει καθήκοντα ενήλικα, ελλείψει ενός δεύτερου ενήλικα στην οικογένεια.

3. Να απαντούν στις ερωτήσεις του παιδιού, σε σχέση με τον άλλο γονέα, με απόλυτη ειλικρίνεια και με τρόπο ευαίσθητο και κατανοητό από το παιδί.

4. Να αποφεύγουν συμπεριφορές που μπορεί να προκαλέσουν πίεση στο παιδί, όπως το να χρειάζεται να «διαλέξει» με ποιον γονέα θα μείνει μετά από ένα διαζύγιο. Και οι δυο γονείς, ανεξάρτητα από τις μεταξύ τους διαφορές, να νοιάζονται για το καλό του παιδιού τους, και να μην το χρησιμοποιούν με οποιονδήποτε τρόπο στις μεταξύ τους διενέξεις.

Ο π. Ειρηναίος ολοκλήρωσε την ομιλία του εκφράζοντας την πεποίθηση ότι απαιτείται η συμβολή όλων μας ώστε οι μονογονεϊκές οικογένειες να έχουν ισορροπημένο βίο –όσο είναι δυνατόν αυτό– και τα παιδιά που προέρχονται από αυτές να είναι ευτυχισμένα και να γίνονται άνθρωποι πολύτιμοι για την κοινωνία.